

В'ячеслав Оборський,
магістрант,
кафедра смарт-економіки
email: oborskii@gmail.com

Науковий керівник:
Олена Будякова,
канд. екон. наук, доцент,
кафедра смарт-економіки,
Київський національний університет
технологій та дизайну
email: budyakova.oy@kntd.edu.ua

ПРОГНОЗИ ТРАНСФОРМАЦІЇ РИНКУ ПРАЦІ ПІД ВПЛИВОМ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЕКОНОМІЦІ

Під впливом економічних, екологічних та геополітичних тенденцій світова економіка переживає структурну трансформацію, яка обумовлює виклик традиційним рушійним силам глобалізації.

Технологічний розвиток, цифрова та зелена трансформація [1], макроекономічні та геоекономічні тенденції, а також демографічні зміни зумовлюють трансформацію світового ринку праці, що змінює як робочі місця, так і необхідні навички.

За прогнозами Всесвітнього економічного форуму на 2025–2030 рр. передбачається, що розширення цифрового доступу стане найбільш трансформаційною тенденцією – як серед тенденцій, пов'язаних з технологіями, так і в цілому – 60 % роботодавців очікують, що такі трансформації відбудуться до 2030 р. (рис. 1).

Рисунок 1 – Макротренди 2024 р., які визначають трансформацію ринку праці
Джерело: складено авторами на основі [2].

В рамках опитування «Майбутнє робочих місць» роботодавцям було поставлено запитання, як прогрес у дев'яти ключових технологіях трансформує їхній бізнес. Тенденції ранжовані за часткою опитаних організацій, які визначили цю тенденцію як ймовірну або зростаючу ймовірність того, що вона стане рушійною силою трансформації в їхній організації [2].

Більшість роботодавців – 60 % очікують, що розширення цифрового доступу трансформує їхній бізнес, ніж будь-яка інша тенденція, причому цю тенденцію обирають приблизно однакові частки роботодавців у всіх регіонах. Отже, зростаючий цифровий доступ є критично важливим чинником, що дозволяє новим технологіям трансформувати ринки праці (рис. 1).

З дев'яти технологій три виділяються як такі, що, як очікується, матимуть найбільший вплив. Роботодавці очікують, що роботи та автономні системи трансформують бізнес – 58 %, технології генерації та зберігання енергії – 41 %. Але саме технології штучного інтелекту (ШІ) та обробки інформації матимуть найбільший вплив – 86 % роботодавців очікують, що ці технології трансформують їхній бізнес до 2030 року (рис. 2).

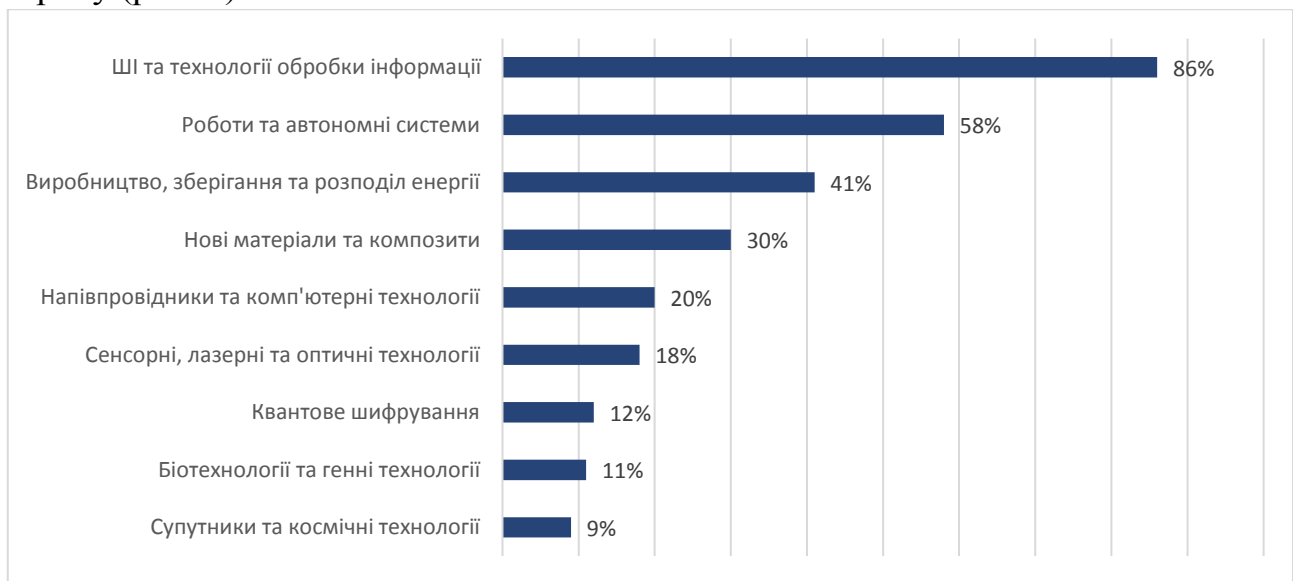

Рисунок 2 – Технологічні тренди, що визначають трансформацію бізнесу,
2025–2030

Джерело: складено авторами на основі [2].

Отже, розвиток технологій, зокрема, штучного інтелекту та обробки інформації (86 %); робототехніки та автоматизації (58 %); а також виробництва, зберігання та розподілу енергії (41 %) також матиме трансформаційний вплив на ринок праці (рис. 2). Дані тенденції обумовлюють різноспрямований вплив на робочі місця, стимулюючи як найбільш затребувані, так і найбільш гнучкі компетентності та попит на пов'язані з технологіями навички, включаючи ШІ та великі дані, мережі й кібербезпеку та технологічну грамотність, які увійдуть у трійку найбільш затребуваних навичок [2].

II Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених: Математичні методи та цифрові технології в економіці

Згідно з прогнозами 2023 р. роботодавці визначили, що більш активне впровадження нових та передових технологій та розширення цифрового доступу як тенденції, які, найімовірніше, стимулюватимуть трансформацію в їхніх організаціях; роботодавці очікували, що ці тенденції визначатимуть понад 85 % опитаних організацій (рис. 3).

Рисунок 3 – Макротренди 2023 р., які визначили трансформацію ринку праці
Джерело: складено авторами на основі [3].

Цифрова та зелена трансформація, технологічні зміни породжують попит на нові робочі місця в різних галузях. Однак ці позитивні чинники нівелюються зростаючою гео економічною напруженістю та полікризою [4].

Таким чином, прогнози трансформації ринку праці, тенденції цифрових технологій в економіці зумовлюють розвиток смартекономіки та попит на смартавічки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Зелена трансформація та стала біоекономіка : монографія /за наук. ред. А. А. Олешко, О. Ю. Будякової. Київ : КНУТД, 2024. 496 с.
2. The Future of Jobs Report 2025. URL : https://reports.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_Report_2025

3. The Future of Jobs Report 2023. URL : https://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2023.pdf

4. Будякова О. Ю., Оборський В. М. Перспективні навички для розвитку людського капіталу в умовах трансформації ринку праці. *Економіка та суспільство*. 2024. № 69.